

A comparison of Glidescope® video laryngoscope with Macintosh direct laryngoscope for tracheal intubation with manual in-line stabilization: A prospective randomized controlled study

Chininthon Phanpaisan*, Rayakorn Moonla*, Nida Phattayaruk**, Unchana Kaewkum**,
Nipawan Jumpalee**, Jatupong Phanwilai**

*Division of Anesthesiology, Chiangmai Neurological Hospital, Chiangmai 50200 Thailand

**Division of Nursing, Chiangmai Neurological Hospital, Chiangmai 50200 Thailand

---

Abstract

Background: Airway management in patients who were suspected cervical spine injury, usually required cervical immobilization during intubation. This may associated with difficult or failure of intubation. **Objectives:** To compare the first attempt successful intubation between Glidescope® video laryngoscope (GVL) and Macintosh direct laryngoscope (DL) with manual in-line stabilization. **Methods:** Seventy-two patients who scheduled for surgery were randomized into 2 groups, using either DL or GVL for intubation with manual in-line stabilization. Successful first attempt intubation, laryngoscopic views and intubating times were recorded. **Results:** There was no different between DL and GVL regarding to the first attempt successful

intubation ($p=0.614$). GVL significantly provided better laryngoscopic view than DL ($p<0.001$). The mean (+SD) intubation time with GVL was significantly longer when compare to DL 47.28 (± 11.19) seconds versus 38.20 (± 10.81) seconds, respectively ($p = 0.001$). **Conclusion:** Successful first attempt intubation with GVL and DL showed no difference. But with GVL technique provided better laryngoscopic view compared to DL, at the expense of longer intubating time.

Keywords: Glidescope® video laryngoscope, Macintosh direct laryngoscope, manual in-line stabilization, laryngoscopic view

---

Corresponding author: Chininthon Phanpaisan
E-mail: chininthon@yahoo.com

Thai J Anesthesiol. 2017;43(2):97-103.

การเปรียบเทียบการใส่ท่อหายใจโดยใช้ Glidescope® video laryngoscope กับ Macintosh direct laryngoscope ในผู้ป่วยที่ได้รับการจับยึดศีรษะและกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรง

ชินินธร พันไพศาล*, รยากร มุลละ*, นิดา แพทย์รักษ์**, อัญชญา แก้วคำ**, นิภาวรรณ จุมปาสิทธิ์**, จตุพงษ์ พันธุ์วิไล**

*กลุ่มงานวิสัญญีวิทยา โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ เชียงใหม่ 50200 ประเทศไทย

**กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ เชียงใหม่ 50200 ประเทศไทย

บทคัดย่อ

บทนำ: ผู้ป่วยที่สงสัยว่ามีการบาดเจ็บของกระดูกสันหลังส่วนคอและอาจต้องใส่ท่อหายใจจำเป็นต้องจัดทำไม่ให้เกิดการเคลื่อนไหวของกระดูกสันหลังส่วนคอ แต่การจัดท่าเช่นนี้จะทำให้ใส่ท่อหายใจยากได้ **วัตถุประสงค์:** เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสำเร็จในการใส่ท่อหายใจได้ในครั้งแรกระหว่างอุปกรณ์ Glidescope® video laryngoscope (GVL) กับ Macintosh direct laryngoscope (DL) ในผู้ป่วยที่ได้รับการจับยึดศีรษะและกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรง (manual in-line stabilization) **วิธีการศึกษา:** ผู้ป่วยจำนวน 72 ราย มารับการผ่าตัดและเข้าเกณฑ์การศึกษา จะถูกสุ่มแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้อุปกรณ์ใส่ท่อหายใจด้วย DL หรือ GVL ร่วมกับการจับยึดศีรษะและกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรงบันทึกจำนวนครั้งที่ใส่ ระดับกล่องเสียงและ

เวลาที่ใส่ท่อหายใจ **ผลการศึกษา:** การใส่ท่อหายใจสำเร็จในครั้งแรกด้วยอุปกรณ์ GVL และ DL ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.614$) GVL จะทำให้เห็นระดับกล่องเสียงดีกว่า DL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) และ GVL ใช้เวลาในการใส่ท่อหายใจเฉลี่ย $47.28(\pm 11.19)$ วินาที นานกว่า DL ใช้เวลาเฉลี่ย $38.20(\pm 10.81)$ วินาที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.001$) **สรุป:** การใส่ท่อหายใจด้วย GVL ไม่มีความแตกต่างในการช่วยให้ใส่สำเร็จได้ครั้งแรกเมื่อเทียบกับ DL แต่ GVL ช่วยให้เห็นกล่องเสียงได้ดีกว่าและใช้เวลาใส่ท่อหายใจนานกว่า DL

คำสำคัญ: การใส่ท่อหายใจ, Macintosh direct laryngoscope, Glidescope® video laryngoscope

บทนำ

ผู้ป่วยที่มีการบาดเจ็บของกระดูกสันหลังส่วนคอ หากต้องได้รับการช่วยหายใจหรือใส่ท่อหายใจ ต้องทำอย่างถูกวิธีเพื่อไม่ให้มีการบาดเจ็บของไขสันหลังส่วนคอ ได้แก่ วิธีการจับยึดศีรษะและกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรง (manual in-line stabilization) ซึ่งปัจจุบันเป็นมาตรฐานในการใส่ท่อหายใจสำหรับผู้ป่วยกรณีได้รับบาดเจ็บกระดูกสันหลังส่วนคอ¹ แต่การจัดท่านี้ทำให้เห็นกล่องเสียงได้ไม่ดี² ทำให้การใส่ท่อหายใจทำได้ยาก อาจต้องพยายามใส่หลายครั้งและต้องใช้เวลาเพิ่มมากขึ้นกว่าการใส่ท่อหายใจด้วยท่า sniff ซึ่งจัดท่าโดยหมุนศีรษะให้สูงขึ้นทำให้คออยู่ในท่าก้มเล็กน้อยและแหงนศีรษะ เพื่อให้แนวคอหอย (pharynx axis) ตรงกับแนวกล่องเสียง (larynx axis) ศีรษะต้องเงยขึ้นที่บริเวณข้อต่อ atlanto-occipital จะทำให้แนวปาก (oral axis) ตรงกับแนวคอหอยและกล่องเสียง³ เพื่อให้เห็นกล่องเสียงได้ดีขึ้นขณะใส่ท่อหายใจ

Video laryngoscope เป็นอุปกรณ์สำหรับใส่ท่อหายใจที่มีกล้องติดอยู่ปลายของ blade และมีหลอดไฟให้แสงสว่างติดอยู่ด้านข้าง โดยส่งสัญญาณภาพจากกล้องมาที่จอภาพเพื่อให้เห็นกล่องเสียงชัดเจนขึ้น^{4,5} ทำให้สามารถเห็นกล่องเสียงได้โดยไม่ต้องจัดท่าให้แนวปาก แนวคอหอย และแนวของกล่องเสียง อยู่ในแนวเดียวกัน สามารถใช้เป็นอุปกรณ์ช่วยกรณีที่ใส่ท่อหายใจยากได้⁴

กลุ่มงานวิสัญญีวิทยามีผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดบางราย เช่น ผู้ป่วยที่มีการบาดเจ็บกระดูกสันหลังส่วนคอหรือมีการเสื่อมของกระดูกจนผิดรูปจนทำให้กดทับเส้นประสาท อาจต้องใช้วิธีการใส่ท่อหายใจโดยมีการจับยึดศีรษะและกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรง ซึ่งทำให้ยากต่อการใส่ท่อหายใจด้วย direct laryngoscope

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำเร็จการใส่ท่อหายใจระหว่างการใช้อุปกรณ์ Glidescope® video laryngoscope กับ direct laryngoscope โดยจัดทำจับยึดศีรษะและกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรง

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยโรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ เป็นการศึกษาแบบ prospective randomized controlled trial ในผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดกระดูกสันหลัง แบบไม่ฉุกเฉิน และได้การระงับความรู้สึกแบบทั้งตัวจำนวน 70 คน โดยวิสัญญีแพทย์ที่มีประสบการณ์การใส่ท่อหายใจด้วย Glidescope® (Glidescope® Cobalt AVL monitor, Verathon medical, Canada) ไม่น้อยกว่า 3 ปี เป็นผู้ใส่ท่อหายใจ เกณฑ์การเข้าร่วม ได้แก่ ผู้ป่วยมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมี American Society of Anesthesiologists (ASA) physical status 1-3 หลังได้รับคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการศึกษาแล้ว ผู้ป่วยให้การยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนเข้าร่วมวิจัย ผู้ที่ไม่ถูกคัดเลือกเข้าการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่มีระยะระหว่างกระดูกขากรรไกรล่างถึงขอบบนของกระดูกไทรอยด์ในตำแหน่งนึ่งศีรษะเต็มที่ (thyromental distance) น้อยกว่า 6 เซนติเมตร ระยะระหว่างฟันหน้าซี่บนและล่าง (interincisor gap) น้อยกว่า 3.5 เซนติเมตร และเสี่ยงต่อการสำลักน้ำและอาหาร

ผู้ป่วยทุกรายได้รับการระงับความรู้สึกด้วย thiopental หรือ propofol ใส่ท่อหายใจด้วยยาหย่อนกล้ามเนื้อ cisatracurium ให้ morphine เป็นยาระงับปวดแบ่งผู้ป่วยออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการสุ่มแบบ block of 4 กลุ่ม DL ใช้ Macintosh direct laryngoscope ใส่ท่อหายใจ กลุ่ม GVL ใช้ Glidescope® video laryngoscope ใส่ท่อหายใจ โดยทั้งสองกลุ่มมีการจัดทำจับยึดศีรษะ

และกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรง ขณะใส่ท่อหายใจ บันทึกอัตรการความสำเร็จในการใส่ การจับเวลาจะเริ่มตั้งแต่ใส่อุปกรณ์เข้าไปในปาก จนกระทั่งค่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากลมหายใจออก (end-tidal CO₂) แสดงออกมาครั้งแรกจึงหยุด เวลา การศึกษานี้กำหนดจำนวนครั้งของการใส่ท่อหายใจที่ 2 ครั้ง และแต่ละครั้งไม่เกิน 90 วินาที หากยังใส่ไม่สำเร็จ การใส่ในครั้งถัดๆ ไปต้องเปลี่ยนวิธี หรืออุปกรณ์ในการใส่ท่อหายใจ ได้แก่ การกดคอกจาก ด้านนอกเพื่อดันกล่องเสียงขึ้นไปด้านหลังเยื้องไปขวา (Backward Upward Right Pressure : BURP) หรือใช้ Frova® intubating introducer ช่วย หรือการจัดท่า sniff

การประเมินการเห็นกล่องเสียงใช้ตามแบบ The Cormack and Lehane classification⁶ ดังนี้
 ระดับ 1 คือ เห็นกล่องเสียงทั้งหมด
 ระดับ 2 คือ เห็นเฉพาะส่วนครึ่งหลังของกล่องเสียง
 ระดับ 3 คือ เห็นเฉพาะฝาปิดกล่องเสียง (epiglottis) แต่ไม่เห็นกล่องเสียง
 ระดับ 4 คือ ไม่เห็นทั้งฝาปิดกล่องเสียงและกล่องเสียง
 บันทึกภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้แก่ การบาดเจ็บที่ริมฝีปาก ฟันหรือเหงือก

การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

อ้างอิงจากอัตราความสำเร็จในการใส่ท่อหายใจ ในครั้งแรกด้วย GVL ร้อยละ 80 เทียบกับการใส่ท่อ

หายใจด้วย DL สำเร็จครั้งแรก ร้อยละ 100 โดยใช้ ข้อมูลอ้างอิงจากงานวิจัย Comparison of Glidescope video laryngoscope with Macintosh laryngoscope in adult patients undergoing elective surgical procedures⁷ เมื่อกำหนดให้ ค่าระดับนัยสำคัญเป็น 0.05 และอำนาจการทดสอบเป็นร้อยละ 80 จำนวน ตัวอย่างที่เพียงพอต่อการวิจัยคือกลุ่มละ 35 คน หรือ รวมทั้งหมด 70 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ไม่ต่อเนื่อง (categorical data)

- สถิติเชิงพรรณนา : วิเคราะห์ด้วยจำนวนนับ และร้อยละ
- สถิติเชิงอนุมาน : วิเคราะห์ด้วย Fisher exact test

ข้อมูลต่อเนื่อง (numerical data)

- สถิติเชิงพรรณนา : วิเคราะห์ด้วย ค่าเฉลี่ย
- สถิติเชิงอนุมาน : วิเคราะห์ด้วย t-test, Man Whitney U test

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยเข้ารับการศึกษาทั้งหมด 72 คน แบ่งเป็น กลุ่มๆ ละ 36 คน แต่ละกลุ่มมีอายุ ส่วนสูง น้ำหนัก ดัชนีมวลกาย mallampati classification, thyromental distance และ interincisor gap โดยเฉลี่ยไม่พบความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 1

Table 1. Characteristics of the patients between direct laryngoscope (DL) and Glidescope® video laryngoscope (GVL)

Characteristics	DL group (n=36)	GVL group (n=36)	P-value
Age (years)	59.00±10.70	57.83±9.26	0.622
Height (cm)	157.09 ± 7.25	158.29±9.09	0.539
Weight (kg)	57.43±10.03	59.89±7.79	0.248
BMI (kg/m ³)	23.17±3.24	23.97±3.02	0.280

Table 1. (con.)

Characteristics	DL group (n=36)	GVL group (n=36)	P-value
Mallampati score (n)(%)			
1	10(27.8%)	14(38.9%)	0.255
2	23(63.9%)	16(44.4%)	
3	3(8.3%)	6(16.7%)	
Thyromental distance (cm)	8.01 ± 0.73	8.10±0.51	0.513
Interincisor gap (cm)	4.19 ± 0.42	4.21 ± 0.46	0.977

Data are given in mean±SD or absolute number (percentage), BMI = body mass index

จำนวนผู้ป่วยที่ใส่ท่อหายใจได้สำเร็จในครั้งเดียว กลุ่ม DL จำนวน 35 ราย (ร้อยละ 97.2) เมื่อเปรียบเทียบกับ กลุ่ม GVL จำนวน 33 ราย (ร้อยละ 91.7) ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.614$) กลุ่ม GVL เห็น กล้องเสียดีกว่ากลุ่ม DL อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) โดยที่กลุ่ม GVL เห็นระดับ 1 จำนวน 31 ราย (ร้อยละ 86.1) ระดับ 2 จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 13.9) DL เห็นระดับ 1 จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 16.7) ระดับ 2 จำนวน 25 ราย (ร้อยละ 69.4) และระดับ 3 จำนวน

5 ราย (ร้อยละ 13.9) การทำ BURP กลุ่ม DL ทำ 23 ราย (ร้อยละ 63.9) มากกว่ากลุ่ม GVL ทำ 1 ราย (ร้อยละ 2.8) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) และกลุ่ม GVL เกิดการบาดเจ็บในช่องปาก 9 ราย (ร้อยละ 25) มากกว่า กลุ่ม DL เกิด 2 ราย (ร้อยละ 5.6) อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($p=0.046$) การศึกษาไม่มีผู้ป่วยที่ใส่มากกว่า 2 ครั้ง และไม่มีผู้ป่วยที่เปลี่ยนวิธีการใส่หรือผู้ป่วย ที่ถูกคัดออกจากการศึกษา ดังตารางที่ 2

Table 2. The comparison of first attempt succession, laryngoscopic view, intubating time, BURP and trauma to the airway between direct laryngoscope (DL) and Glidescope® video laryngoscope (GVL)

DL group	DL group (n=36)	GVL group (n=36)	P-value
First attempt succession	35(97.2%)	33(91.7%)	0.614
Second attempt succession	1(2.8%)	3(8.3%)	
Laryngoscopic view			
1	6(16.7%)	31(86.1%)	<0.001*
2	25(69.4%)	5(13.9%)	0.001*
3	5(13.9%)	0(0%)	<0.001*
Time (seconds)	38.20(±10.89)	47.28(±11.19)	0.001*
BURP	23(63.9%)	1(2.8%)	<0.001*
Trauma to the airway	2(5.6%)	9(25%)	0.046*

Data are given in absolute number (percentage) or mean (±SD), * $p<0.05$, BURP = Backward upward right pressure

วิจารณ์

การศึกษาวิจัยนี้พบว่า Glidescope® video laryngoscope ไม่ได้ช่วยเพิ่มอัตราการใส่ท่อได้สำเร็จในครั้งแรก แต่ช่วยให้เห็นกล่องเสียงในระดับที่ดีกว่า และใช้เวลาสั้นกว่า ซึ่งได้ผลการศึกษาเช่นเดียวกับการศึกษาของ Malik และคณะ ในการศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ถึงสาเหตุเมื่อใส่ด้วย Glidescope® ใช้เวลานานกว่าเนื่องจากขณะที่เริ่มใส่ Glidescope® เข้าช่องปากและการใส่ท่อให้ผ่านกล่องเสียงโดยดูผ่านจอภาพจะทำให้ยากกว่า Macintosh และขั้นตอนในการค้ำยันเหล็ก (stylet) ออกจากท่อโดยผู้ช่วยแตกต่างกัน⁸ ผลการศึกษาครั้งนี้มีความแตกต่างกับการศึกษาของ Lim พบว่า Glidescope® ใช้เวลาในการใส่ท่อหายใจน้อยกว่า อีกทั้งยังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับกล่องเสียงที่ดีและประสิทธิภาพของผู้ใส่ท่อหายใจเคยใช้ Glidescope® ที่นานกว่าจะช่วยให้ใส่ท่อหายใจได้เร็วอย่างมีนัยสำคัญ⁹ ข้อจำกัดของการศึกษานี้ คือ วิทยุแพทย์มีประสบการณ์ใช้ Glidescope® มากกว่า 3 ปี จำนวน 2 คน จึงไม่สามารถเปรียบเทียบความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ นอกจากนี้มีการศึกษาเปรียบเทียบการใส่ท่อหายใจด้วย Macintosh direct laryngoscope และ video laryngoscope ชนิดอื่น ดังเช่นการศึกษาของ Tolon และคณะ เปรียบเทียบการใส่ท่อหายใจโดยการจัดทำจับยึดคิระและกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรง ระหว่าง Macintosh laryngoscope กับ Airtraq ซึ่งเป็นอุปกรณ์ video laryngoscope เช่นกัน มีช่อง (channel) อยู่ด้านข้างของ blade เพื่อเป็นทางใส่ท่อหายใจผ่านลง พบว่าความสำเร็จในการใส่ท่อหายใจครั้งแรกไม่ต่างกัน แต่ Airtraq ใช้เวลาน้อยกว่า เนื่องจาก Airtraq ช่วยเห็นระดับกล่องเสียงที่ดีกว่าจึงช่วยให้ใส่ได้เร็วกว่า¹⁰ แต่การศึกษาของ Chalkeidis เปรียบเทียบระหว่าง Macintosh และ Airtraq เช่นกัน กลับพบว่า การใส่ด้วย Macintosh ใช้เวลาน้อยกว่า

เนื่องจากวิทยุแพทย์มีความชำนาญการใช้ Macintosh ได้ดีกว่า¹¹ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าระยะเวลาที่ใช้ในการใส่ นั้นมีปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งคือขึ้นกับประสบการณ์และความชำนาญของผู้ใส่ในการใช้อุปกรณ์แต่ละชนิดร่วมด้วย

สำหรับการเคลื่อนไหวกของกระดูกสันหลังส่วนคอโดยการใส่ด้วย Glidescope® เปรียบเทียบกับ direct laryngoscope ผลการศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถสรุปได้ว่า Glidescope® สามารถช่วยลดการเคลื่อนไหวกของกระดูกสันหลังส่วนคอได้ ดังการศึกษาของ Robitaille และคณะพบว่าไม่มีความแตกต่างในด้านการเคลื่อนไหวกของคอระหว่างการใส่ด้วย direct laryngoscope และ video laryngoscope¹² แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีการศึกษาของ Turkstra และคณะ เปรียบเทียบการเคลื่อนไหวกของกระดูกสันหลังส่วนคอในขณะที่มีการใส่ท่อหายใจระหว่าง Glidescope® กับ Macintosh พบว่า Glidescope® ลดการเคลื่อนไหวกในกระดูกสันหลังข้อที่ 2 ถึง 5 ได้ร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับการใส่ด้วย Macintosh แต่ไม่ได้ช่วยลดการเคลื่อนไหวกของข้อต่อ atlanto-occipital , atlanto-axial และข้อต่อกระดูกในระดับต่ำกว่าข้อที่ 5¹³

สรุป

ความสำเร็จในการใส่ท่อหายใจในครั้งแรกระหว่างอุปกรณ์ Glidescope® video laryngoscope กับ Macintosh direct laryngoscope ไม่แตกต่างกัน แต่ Glidescope® video laryngoscope จะช่วยให้เห็นกล่องเสียงระดับที่ดีกว่า และใช้เวลาใส่ท่อหายใจนานกว่า เมื่อจัดทำใส่ท่อหายใจด้วยวิธีจับยึดคิระและกระดูกสันหลังส่วนคอให้อยู่ในแนวตรง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ.พญ.จิราภรณ์ โกรานา

อาจารย์ประจำภาควิชาศัลยศาสตร์และศ.พญ.ปฐมพร ปิ่นอ่อน อาจารย์ประจำภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้คำปรึกษา การวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณวิสัญญีพยาบาล หน่วยงานวิสัญญี รพ.ประสาทเชียงใหม่ ทุกท่าน ในการเก็บข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

1. Crosby ET. Airway management in adults after cervical spine trauma. *Anesthesiology*. 2006; 104(6):1293-318.
2. Santoni BG, Hindman BJ, Puttlitz CM, Weeks JB, Johnson N, Maktabi MA, et al. Manual in-line stabilization increases pressures applied by the laryngoscope blade during direct laryngoscopy and orotracheal intubation. *Anesthesiology*. 2009;110(1):24-31.
3. Miller RD, Eriksson IL, Fleisher AL, Weiner – Kronish JP, Young WL. *Miller's anesthesia*. 7th ed. Philadelphia: Elsevier; 2010.
4. Cooper RM. Use of a new videolaryngoscope (Glidescope®) in the management of a difficult airway. *Can J Anesth*. 2003;50(6):611-13.
5. Kaplan MB, Hagberg CA, Ward DS, Brambrink A, Chhibber AK, Heidgger T, et al. Comparison of direct and video-assisted views of the larynx during routine intubation. *J Clin Anesth*. 2006; 18(5):357-62.
6. Comack RS, Lehane J. Difficult tracheal intubation in obstetrics. *Anesthesia*. 1984;39(11):1105-11.
7. Parasa M, Yallapragada SV, Vemuri NN, Shaik MS. Comparison of Glidescope video laryngoscope with Macintosh laryngoscope in adult patients undergoing elective surgical procedures. *Anesth Essays Res*. 2016;10(2):245-49.
8. Malik AM, Maharaj CH, Harte BH, Laffe JG. Comparison of Macintosh, Trueview EVO2®, Glidescope®, and Airwayscope® laryngoscope use in patients with cervical spine immobilization. *Br J Anesth*. 2008;101(5):723-30.
9. Lim Y, Yeo SW. A comparison of the Glidescope® with the Macintosh laryngoscope for tracheal intubation in patients with simulated difficult airway. *Anesth Intensive care*. 2005;33(2):243-47.
10. Tolon MA, Zanaty OM, Shafshak W, Arida EE. Comparative study between the use of Macintosh laryngoscope and Airtraq in patients with cervical spine immobilization. *Alexandria Med J*. 2012; 48(2):179-85.
11. Chalkeidis O, Kotsovolis G, Kalakonas A, Filippidou M, Triantafyllou C, Vaikos D, et al. A comparison between the Airtraq and Macintosh laryngoscopes for routine airway management by experienced anesthesiologists: a randomized clinical trial. *Acta anaesthesiol Taiwan*. 2010; 48(1):15-20.
12. Robitaille A, Williams SR, Tremblay MH, Guibert F, Theriault M, Drolet P. Cervical spine motion during tracheal intubation with manual in-line stabilization: direct laryngoscopy versus Glidescope® videolaryngoscopy. *Anesth Analg*. 2008;106(3):935-41.
13. Turkstra TP, Craen RA, Pelz DM, Gelb AW. Cervical spine motion: a fluoroscopic comparison during intubation with lighte stylet, Glidescope, and Macintosh laryngoscope. *Anesth Analg*. 2005;101(3):910-5.